

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ КЕРІВНИХ КАДРІВ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ
ІНСТИТУТ ПРАКТИЧНОЇ КУЛЬТУРОЛОГІЇ ТА АРТ-МЕНЕДЖМЕНТУ
КАФЕДРА АРТ-МЕНЕДЖМЕНТУ ТА ІВЕНТ-ТЕХНОЛОГІЙ**

**КУЛЬТУРНІ І КРЕАТИВНІ ІНДУСТРІЇ:
ІСТОРІЯ, ТЕОРІЯ ТА СУЧАСНІ ПРАКТИКИ**

Київ – 2017

УДК 008+7.035...9+316.32

Редакційна колегія: *Чернець В.Г.* – ректор Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв (НАКККіМ), доктор філософії, професор, заслужений працівник освіти України, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки, почесний академік Національної академії мистецтв України, академік Академії наук Вищої школи України (*голова редколегії*);
Литвин С.Х. – проректор з наукової роботи та міжнародних зв'язків НАКККіМ, доктор історичних наук, професор (*заступник голови редколегії*);
Дичковський С.І. – директор Інституту практичної культурології та арт-менеджменту, кандидат педагогічних наук, доцент;
Копієвська О. Р. – завідувач кафедри арт-менеджменту та івент-технологій НАКККіМ, кандидат педагогічних наук, професор; голова науково-методичної підкомісії зі спеціальності «менеджмент соціокультурної діяльності» сектору вищої освіти науково-методичної ради при МОН України

Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність викладених фактів, цитат, економіко-статистичних даних, власних імен та інших відомостей. Редколегія залишає за собою право скорочувати та редагувати подані матеріали.

Наукове видання

Культурні і креативні індустрії: історія, теорія та сучасні практики : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, *Наукове видання* (24 квітня 2017 р.). Київ : Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв 2017. 160 с.

Каблова Тетяна, Тетеря Віктор. Фольк-бенд «Козацькі забави» як глокальне збереження культури в процесі європейської глобалізації.	49
Каріх Ігор. Культурні індустрії та політика національної безпеки в Україні	52
Карпутєва Любов. Культурна спадщина як основа туристичної діяльності Одеської області	54
Кернер-Вернер Олександра. Культурний бренд туристичної Греції: сучасні форми вираження	57
Кобижча Наталія. Креативність як складова концепції life long learning	60
Копієвська Ольга. Поняття «локальне» в контексті креативних практик та інновацій.....	64
Костін Роман. Соціокультурний вимір паркової індустрії (на прикладі м. Вільногірськ).....	67
Лазоренко Олена. Вплив культури на економіку та навчання дорослих: локальний приклад	70
Лугвіщик Валентин. Віртуалізація як засіб популяризації українського культурного продукту.....	77
Мельник Ольга. Українські колекціонери та меценати як засновники історичних музеїв в Україні.....	79
Мельниченко Вероніка. Квест як креативна форма сучасного дозвілля	83
Монько Тетяна. Крос-культурний менеджмент у системі підготовки магістрів з менеджменту соціокультурної діяльності	85
Оборська Світлана. Проектування як конструктивно-креативна діяльність	90
Овсяннікова Наталія. Фольклорні засади національного джазу	93

Каблова Тетяна,
кандидат мистецтвознавства,
доцент кафедри академічного та естрадного вокалу
Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка

Тетеря Віктор,
заслужений артист України,
доцент кафедри академічного та естрадного вокалу
Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка

Фольк-бенд «Козацькі забави» як глокальне збереження культури в процесі європейської глобалізації

Сучасна культура постає як багатосхарове, складне явище. В епоху глобалізації особливо цікавими постають такі форми культурної діяльності, такі культурні індустрії, які глокалізовановводять нашу українську культуру взагалі в європейський контекст.

Як відомо, мета культурних індустрій (як, утім, і культурного виробництва будь-якого типу) може бути визначена як стимулювання, підтримання та забезпечення колективного характеру людської життєдіяльності, її стійкості і продуктивності в колективних формах. Тобто йдеться не про виробництво чогось конкретно матеріального, традиційно корисного самого по собі. Мета в тому, щоб таким чином стимулювати людей до колективних форм життєдіяльності, до конструктивної співпраці та взаєморозуміння, попередити й відрегулювати можливі протиріччя в їх індивідуальних інтересах, стимулювати в їх середовищі прагнення до «нормативного споживання», що має сенс тільки в колективі. Подібний стан повністю притаманний такому культурно-мистецькому явищу, як фольк-бенд.

Поняття «бенд» сягає своїм корінням до архаїчних часів та означає буквально «перев'язувати», пізніше воно стало асоціюватися з групою людей, часом з бандою, загоном тощо. У музичній культурі це поняття частіше означає оркестр чи ансамбль певного типу. Іншими словами, воно зберігає свої архаїчні властивості, які спрямовують до певних взаємин, що мають характерні особливості. Саме таким явищем постають фольк-бенди, які з'являються на території України, особливо активно напередодні та за часи прийняття Незалежності. Цей період знаменується взагалі великою кількістю нових культурних форм прояву арт-активності, спрямованої на відродження та збереження українського фольклору. Одним з таких фольк-бендів постає й чоловічий гурт «Козацькі забави» під керівництвом Андрія Вереса.

Цей гурт складається із заслужених артистів України, а саме: Михайла Нагорного, Віктора Тетеря, Валерія Павловського, який грає

на різноманітних духових інструментах; Ігоря Ратушного, виконавця на струнних та ударних інструментах; Олега Клименка – контрабасиста; Олексія Коломойця – баяніста; Андрія Вереса – народного артиста України, творчого лідера, засновника, художнього керівника гурту, менеджера та директора. Перші концерти фольк-бенду «Козацькі забави» датують 1989 роком на Херсонщині. Відповідно до назви, у гурті представлено традиційні основні козацькі образи: Гетьман, Отман, Сотники. Цікавим є той факт, що названі образи є похідними від фактичних типів голосів. До репертуару фольк-бенду входять переважно пісні на козацьку тематику: думи, традиційна жартівлива пісенна творчість та певні мізансцени, покликані ввести глядача в козацьку культуру. Слід зазначити, що, спираючись на народний колорит і народну музику, колектив має в репертуарі й велику кількість авторських творів відповідної тематики.

Концертні виступи чоловічого гурту «Козацькі забави» – це дотепні, яскраві вистави, що відтворюють актуальні проблеми життя, викликаючи подвійне сприйняття. З одного боку, це типові історичні образи нашого минулого: саме такими були музики Запорозької Січі, з іншого ж – це наші сучасники з добре знайомою психологією, поглядами на дійсність, іронічними та саркастичними.

Безсумнівно, важливим є те, що цей фольк-бенд звертається до найтипівішого архетипу української культури, а саме до козацтва. Відчуття вільного духу з гострим зображенням і розумінням сучасних проблем створює справжнє обличчя сьогоденного фольк-бенду. Слід наголосити, що саме козацтво – «лицарство українське» – також сприяє входженню нашої культури до загальносвітового контексту. Так, географія концертних виступів цього ансамблю охоплює майже всі країни та континенти, окрім Австралії й Антарктиди.

Від самого початку свого створення до сьогоднішньої банди повертає до себе увагу передусім відповідністю таким усталеним категоріям української культури, як лицарство, вільність і шляхетність духу.

Слід також вказати, що, на жаль, досить велика кількість фольк-банд проковує дійство, що за своєю однотипністю схоже на певний канонізований ритуал. У «Козацьких забавах», завдяки комбінованому репертуару (народному й авторському), образам, близьким до європейської культури (лицарство, козацтво), поєднанню в єдиному дискурсі минулого та сьогодення, відсутності «шароварності», якісному виконанню (виконавці мають академічну освіту, переважно випускники консерваторій), виникає певна парадигма культури. Саме на основі цієї парадигми можна впевнено пропагувати прототип української людини, яка є тради-

ційноусталеним образом європейського громадянина, який знає та поважає свою історичну пам'ять, але не намагається її виносити на показ, шанує своє минуле та сьогодення, але й розуміє складнощі, які існують.

Виступи цього гурту мають вигляд інтерактивного дійства, розмовних мізансцен тощо. Щирість, відсутність «балаганного», «шароварного» дозволяє говорити про введення елітарного в народне мистецтво. Завдяки цьому з реципієнтом виникає певна міжособистісна, комунікативна взаємодія, коли виконавці й слухачі виходять на рівень інтерсуб'єктивності. Це сприяє переходу від концепції моно (індивіда або суспільства) до концепції полісуб'єкта. Іншими словами, фактично відбувається входження української культури в європейський контекст через спільність думок, образів і певних архетипів.

Отже, творчість фольк-бенду «Козацькізабави» є свідченням глокального збереження української традиційної культури в сучасному її розвитку, а також введення цієї культури в загальний глобалізований культуропростір.